

פסח, שתי הגדות, מקורות

ד"ר חזות גבריאל

1. מה נשתנה הלילה הזה מפל הלילות?

שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ ומצה, הלילה הזה - כלו מצה.

שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות - הלילה הזה (כולו) מרור.

שבכל הלילות אין אנו מטבילין אפילו פעם אחת - הלילה הזה שתי פעמים.

שבכל הלילות אנו אוכלין בין יושבין ובין מסבין - הלילה הזה פלנו מסבין.

2. ארבעת השאלות על פי המכילתא

חכם מה הוא אומר? מה העדות והחקים והמשפטים אשר צוה ה' א-להינו אתכם. ואף אתה אמור לו כהלכות הפסח: אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן:

רשע מה הוא אומר? מה העבודה הזאת לכם. לכם - ולא לו. ולפי שהוציא את עצמו מן הפלל כפר בעקר. ואף אתה הקהה את שניו ואמור לו: "בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים". לי ולא לו. אלו היה שם, לא היה נגאל:

תם מה הוא אומר? מה זאת? ואמרת אליו "בחוזק יד הוציאנו ה' ממצרים מבית עבדים".

ושאינו יודע לשאול - את פתח לו, שנאמר, והגדת לבנך ביום ההוא לאמר, בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים.

3. הרב קוק כותב באיגרת תקנ"ה:

"דע הדר"ג, ששני דברים עיקריים ישנם שהם יחד בונים קדושת ישראל וההתקשרות הא-לוהית עמהם.

הא' הוא סגולה, כלומר טבע הקדושה שבנשמת ישראל מירושת אבות... והב' הוא ענין בחירה, זה תלוי במעשה הטוב ובתלמוד-תורה".

4. "מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא ורבי טרפון שהיו מסבין".

5. "שבכל הלילות אנו אוכלין בשר צלי, שלוק, ומבושל, הלילה הזה כולו צלי".